

Ex funebri charta

Dr hab. n. wet. Tadeusz Michał Wijaszka, profesor nadzwyczajny

W dniu 10 listopada 2019 r. w wieku 79 lat zmarł w Puławach dr hab. profesor nadzwyczajny Tadeusz Michał Wijaszka – lekarz weterynarii.

Dr hab. Tadeusz Michał Wijaszka urodził się w Klementowicach. Liceum Ogólnokształcące im. księcia A. J. Czartoryskiego ukończył w Puławach w roku szkolnym 1956/1957. W latach 1957-1963 odbył studia na Wydziale Weterynaryjnym Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, uzyskując dyplom lekarza weterynarii. W 1963 r.

rozpoczął pracę na stanowisku asystenta w Instytucie Weterynarii (IWet) w Puławach. Był stypendystą The British Council: przebywał w Laboratorium Biologii Molekularnej Instytutu Badania Chorób Zwierząt w Compton oraz w Instytucie Wirusologii Zwierząt w Pirbright w Wielkiej Brytanii. Stopień dr. n. wet. (1972 – rozprawa doktorska dotyczyła badań nad technologią wytwarzania szczepionki przeciwko chorobie Aujeszkiego – technologię przejęły Zakłady Przemysłu Bioweterynaryjnego „Biowet” w Puławach i wytwarzały szczepionkę od 1972 do 1988 r.) i dr. hab. n. wet. (1979) uzyskał z zakresu wirusologii weterynaryjnej. W latach 1976-

1981 był kierownikiem Zakładu Pryszczycy IWet w Zduńskiej Woli. W latach 1982-1987 pełnił funkcję eksperta FAO (Food and Agriculture Organization of the United Nations – Organizacja ds. Wyżywienia i Rolnictwa ONZ) w Rangunie (d. Birma, obecnie Myanmar). Od 1987 do 1999 r. pełnił funkcję kierownika Weterynaryjnego Centrum Kształcenia Podyplomowego (WCKP) przy IWet i wtedy, kiedy Instytut wrócił do dawnej nazwy: Państwowy Instytut Weterynaryjny – przy PIWet. W czasie sprawowania funkcji kierownika WCKP znacznie unowocześnił bazę szkoleniową i hotelową oraz rozszerzył ofertę szkoleń dla służby weterynaryjnej i służb powiązanych. Należy podkreślić, że był to okres intensywnych przygotowań Polski do członkostwa w Unii Europejskiej, a pozycja służby weterynaryjnej w nadzorowaniu zdrowia człowieka i zdrowia zwierząt była kluczową w dostosowaniu prawodawstwa polskiego do norm UE.

Po przemianach roku 1989 miał istotny współdział w reaktywowaniu samorządu lekarsko-weterynaryjnego; wybrano Go na wiceprezesa Lubelskiej Izby Lek.-Wet. I kadencji oraz na funkcję wiceprezesa Krajowej Rady Lek.-Wet. II kadencji. W tym okresie swoje siły i czas zaangażował też w realizację nowatorskiego pomysłu, a mianowicie w działalność Komisji ds. Specjalizacji Lekarzy Weterynarii (KSLW). Minister rolnictwa mianował Go, wraz z grupą kolegów, członkiem

KSLW I, a następnie II kadencji. W I kadencji został wybrany na wiceprzewodniczącego KSLW. W tym też okresie – I kadencji – pełnił funkcję krajowego kierownika specjalizacji: „Epizootiologia i administracja weterynaryjna”. W latach 1991-1999 był zastępcą redaktora naczelnego „Życia Weterynaryjnego”. W latach 1993-1998 pełnił funkcję przedstawiciela Krajowej Izby Lek.-Wet. w Komisji Rejestracji Leków. Od 1998 do 2001 r. – pełnił obowiązki radcy i kierownika Wydziału ds. Rolnictwa w Przedstawicielstwie III RP przy Unii Europejskiej w Brukseli.

Dr hab. Tadeusz M. Wijaszka, po wygraniu konkursu w 2001 r., został powołany przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi na funkcję dyrektora Państwowego Instytutu Weterynaryjnego w Puławach. Ponownie na tę funkcję został powołany w 2006 r. na kolejną 5-letnią kadencję.

Pod jego kierownictwem Instytut w Puławach należał do najlepszych placówek naukowych w kraju,

zajmował wysoką pozycję wśród jednostek badawczo-rozwojowych (JBR): był w pierwszej grupie na drugiej pozycji w ogólnej klasyfikacji wszystkich krajowych JBR.

Do niezwykle istotnego wydarzenia w czasie sprawowania funkcji dyrektora przez dr. hab. T. Wijaszkę i dzięki Jego zabiegom należało rozpoczęcie rozbudowy Instytutu polegającej na powstaniu laboratoriów referencyjnych w klasie bezpieczeństwa CL2 i CL3 o łącznej powierzchni 13 000 m². Prace budowlane rozpoczęto w styczniu 2005 r. a zakończono – przekazaniem budynków do użytkowania – w lipcu i sierpniu 2007 r. Pozwoliło to, by od stycznia 2008 r. prowadzone były w Instytucie prace badawcze z najgroźniejszymi – dla zdrowia człowieka i zwierząt oraz dla środowiska – mikroorganizmami chorobotwórczymi. Sama rozbudowa Instytutu pochłonęła 27 mln €, a łącznie z wyposażeniem w aparaturę i urządzenia najnowszej generacji – prawie 50 mln €, w ogromnej większości pochodzących z UE.

Jako dyrektor Tadeusz Wijaszka zdobył także środki z rezerwy budżetowej państwa, by powstało w Instytucie – jedno z pierwszych w Polsce – laboratorium referencyjne analizy dioksyn w żywności i paszach.

W okresie pełnienia przez Niego funkcji dyrektora Instytutu sprawnie działał system uzyskania stopni doktora nauk weterynaryjnych i doktora habilitowanego nauk weterynaryjnych oraz procedura ubiegania się o tytuł naukowy profesora nauk weterynaryjnych. Dbał niezwykle skutecznie o stałe szkolenie pracowników na stażach i szkoleniach zagranicznych oraz przez ich udział w kongresach, seminariach naukowych zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Dyrektor T. Wijaszka prowadził szeroką współpracę i wymianę pracowników z siostrzanymi instytutami weterynaryjnymi w Państwach Członkowskich UE.

W czasie pełnienia przez Niego funkcji dyrektora został opracowany Program Wieloletni, na podstawie którego Rada Ministrów RP przyznała Instytutowi status Państwowego Instytutu Badawczego (PIB) i środki finansowe na realizację tego Programu.

Dyrektor Wijaszka był inicjatorem powołania Studium Doktoranckiego w PIWet-PIB.

W latach 2012-2013 był profesorem nadzwyczajnym Uniwersytetu Rolniczego (UR) – UJ w Krakowie. W 2012 r. pełnił funkcję kierownika Ośrodka Studiów Weterynaryjnych UR-UJ, a z początkiem 2013 r. – kierownika Uniwersyteckiego Centrum Medycyny Weterynaryjnej UJ-UR.

Dr hab. T. Wijaszka miał w dorobku wydawniczym ponad 90 publikacji naukowych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych oraz liczne doniesienia z zakresu wirusologii weterynaryjnej, a także referaty i publikacje promujące członkostwo Polski w UE.

Pełnił wiele funkcji doradczych; został powołany przez ministra rolnictwa i rozwoju wsi w skład Rady Konsultacyjnej przy Ministrze, był członkiem Komisji

ds. Produktów Leczniczych Weterynaryjnych przy ministrze zdrowia, członkiem rady programowej „Almanach” (monitor Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych), członkiem Komitetu Redakcyjnego czasopisma naukowego „Przemysł Spożywczy”, a także członkiem Komitetu Badań nad Zagrożeniami Polskiej Akademii Nauk. 1 sierpnia 2006 r. został wybrany (już na 2. kadencję) do Komitetu przeciw Bioterroryzmowi przy Biurze Bezpieczeństwa Narodowego, a 21 grudnia 2006 r. powołano Go w skład Grupy Roboczej ds. Zoonoz (European Academics Scientific Advisory Committee). Był też członkiem Komitetu Naukowego Światowego Zjazdu Zakazów Pokarmowych i Intoksykacji, członkiem rzeczywistym Lubelskiego Towarzystwa Naukowego oraz grupy roboczej ds. laboratoriów referencyjnych Komisji Europejskiej, a także stałym członkiem delegacji do OIE (Office International des Epizooties – Światowa Organizacja Zdrowia Zwierząt) w Paryżu. Dr hab. Tadeusz Wijaszka został wybrany na lata 2012-2015 na członka zarządu Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA – European Food Safety Authority).

Profesora Tadeusza Wijaszkę uhonorowano – za propagowanie idei Unii Europejskiej – Medalem Europejskim nadawanym przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej i Business Center Club. Posiadał Srebrny Krzyż Zasługi, Krzyż Kawalerski i Oficerski Orderu Odrodzenia Polski. Minister rolnictwa Republiki Francuskiej odznaczył Go „Orderem Komandorskim za Zasługi dla Rolnictwa” (Commandeur dans l’Ordre du Mérite Agricole). W 2008 r. otrzymał tytuł „Bene Meritum Terrae Lublinensis” – Dobrze Zasłużony dla Lubelszczyzny oraz „Laur Wydziału V Polskiej Akademii Nauk”. Zgromadzenie Ogólne Hiszpańskiej Królewskiej Akademii Nauk Weterynaryjnych mianowało Go 17 maja 2010 r. zagranicznym członkiem-korespondentem Akademii. W uznaniu zasług dla zawodu lekarza weterynarii i nauk weterynaryjnych Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu nadał dr. hab. Tadeuszowi Wijaszce w 2010 r. godność i tytuł profesora honorowego. W 2016 r. w uznaniu zasług w wymianie naukowej, szkoleniu pracowników oraz za całokształt osiągnięć w naukach weterynaryjnych Uralski Uniwersytet Rolniczy w Jekaterynburgu nadał prof. Tadeuszowi Wijaszce godność i tytuł profesora honorowego. W 2011 r. został Honorowym Obywatelom Puław.

Był długoletnim członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych.

Dr hab. Tadeusz Wijaszka podczas pełnienia obowiązków dyrektora Państwowego Instytutu Weterynaryjnego odgrywał ważną i pierwszoplanową rolę nie tylko w życiu i osiągnięciach Instytutu, ale także jako organizator współpracy z Inspekcją Weterynaryjną. Jego wiedza, umiejętności menadżerskie, właściwie

prowadzona polityka kadrowa, naukowa i ekonomiczna Instytutu oraz determinacja, by Polska sprostała wyzwaniom nowej epoki w obszarze weterynarii wystawiają Mu najwyższą ocenę.

Dbał On osobiście o dobrą merytoryczną współpracę z placówkami służb weterynaryjnych w kraju i za granicą.

Pod kierownictwem dyrektora Wijaszki – poza intensywnymi badaniami na wysokim poziomie naukowym – prowadzona była w Instytucie szeroka działalność usługowa, doradztwo naukowe dla administracji weterynaryjnej w sprawach związanych z rozpoznawaniem i zwalczaniem chorób zwierząt, nadzorem sanitarno-weterynaryjnym nad żywnością pochodzenia zwierzęcego, kontrolą urzędową i przed rejestracyjną biopreparatów, a także aktywność referencyjna oraz działalność wydawnicza. Troszczył się o jak najwyższą jakość badań usługowych; to pod kierownictwem prof. Tadeusza Wijaszki laboratoria Instytutu uzyskały certyfikaty akredytacji Polskiego Centrum Akredytacji.

Dynamiczny, ambitny, otwarty, rzutki, wspaniały menadżer i negocjator, zapewniał swoją osobą i swoimi działaniami najwyższy poziom wzajemnej współpracy i stosunków międzyludzkich. Był wizjonerski w roz-

wiązywaniu problemów, fascynowały Go nowoczesne technologie. Posiadał dar ujmowania ludzi i umiejętność korzystania z ich wiedzy i władzy, nie dla własnych potrzeb, ale dla dobra nauk weterynaryjnych, Instytutu, a także szeroko pojętego zawodu lekarza weterynarii, jako zawodu zaufania publicznego.

Te dokonania i Jego cechy osobiste, człowieka mądrego, dobrego, otwartego na pomoc każdemu, naładowanego pomysłami, energią – przyciągnęły ogromną rzeszę ludzi z całej Polski na ostatnie pożegnanie, które odbyło się w Puławach 16 listopada 2019 r. Żegnała Go rodzina, przyjaciele, koledzy, znajomi, dawni współpracownicy, przedstawiciele wysokich władz państwowych, zawodowych, samorządu lekarsko-weterynaryjnego, władz miejskich oraz duchowni.

Został pochowany na cmentarzu parafialnym w Puławach przy ul. Piaskowej.

Żył, jakby wsłuchał się w przesłanie Leonarda da Vinci: „Żyć z entuzjazmem, radośnie, bez lęku!”.

Odszedł za wcześnie, za szybko. Wiemy, że nie żyje, ale trudno się z tą myślą pogodzić.

Cześć Jego pamięci!

*Dr Krystyna Wilczyńska-Ciemiega
Prof. dr hab. Jan F. Żmudziński*